

[Handelsministeren.]

de partier, der ønsker at være med i denne lovgivning, har resulteret i, at disse hovedindvendinger er fjernet, er der jo ikke noget mærkeligt i, at den oprindelige holdning ikke har samme styrke, når det lovkompleks, vi diskuterer, er et andet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om oprettelse af en fond til midlertidig finansieringsbistand til konjunkturramte erhvervsvirksomheder.

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1 vedtoges med 76 stemmer mod 25; 30 medlemmer stemte hverken for eller imod.

§ 1 i den ændrede affattelse, ændringsforslag nr. 2 og § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 vedtoges med 92 stemmer mod 10; 37 medlemmer stemte hverken for eller imod.

§ 3, således ændret, § 4, ændringsforslag nr. 4 om en ny affattelse af § 5, § 5 i den ændrede affattelse, ændringsforslag nr. 5 om en ny affattelse af § 6, § 6 i den ændrede affattelse og §§ 7 og 8 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om statsgaranti for driftslån til håndværks- og mindre industrivirksomheder.

Lovforslagets §§ 1-6 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om myndiggørelse til optagelse af statslån.

(Lovforslag nr. 200. Fremsat 11/4 75. Første behandling 29/4 75. Betænkning 6/6 75).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Nathalie Lind):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om revisionen af statens regnskaber m. m.

(Lovforslag nr. 162. Fremsat 18/3 75. Første behandling 23/4 75. Betænkning 3/6 75).

Der var stillet 8 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Sammen med denne sag foretages den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

Anden behandling af forslag til lov om statsrevisorerne [af Risgaard Knudsen m. fl.] (Lovforslag nr. 232. Fremsat 4/6 75. Første behandling 6/6 75. Betænkning 17/6 75).

Der var stillet 7 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Den sidstnævnte sag kan kun med tingets samtykke behandles i dette møde, men hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

I betænkningen over forslag til lov om statsrevisorerne og forslag til folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed er af et mindretal, fremskridtspartiet, til lovforslaget stillet 2 ændringsforslag, nemlig nr. 2 og 3, som jeg, således som det er anført i betænkningens indledning, indstiller til tinget at afvise i henhold til forretningsordenens § 16, stk. 3, som ikke stemmende med grundlovens § 52. Afgørelsen træffes uden forhandling, og vi går straks til afstemning.

Afvisningen af ændringsforslag nr. 2 og 3 vedtoges med 112 stemmer mod 21.

Lovforslagenes paragraffer, de øvrige ændringsforslag og spørgsmålet om lovforslagenes overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Grünbaum (S):

Jeg skal først sige noget om lovforslag nr. 162 om revisionen af statens regnskaber.

Ved lovforslagets første behandling havde vi en principiel drøftelse af, hvorvidt revisionens øverste ledelse skulle udnævnes af folketinget eller af en minister. Jeg skal tillade mig at henvise til, hvad jeg sagde herom ved førstebehandlingen, men vil på ny understrege det vigtige i, at generaldirektøren, der nu foreslås omdøbt til rigsrevisor, bliver uafhængig i alle revisionssager, og at denne uafhængighed går ikke alene på regeringen, og det vil sige administrationen, men også på folketinget. Det er jo indholdet af lovforslaget, og det er det spørgsmål, man har drøftet under udvalgsarbejdet frem til anden behandling.

Udvalgets flertal opretholder altså det forslag, der var stillet, og personlig vil jeg sige, at jeg synes, det er en meget fornuftig løsning, man har fundet frem til. Jeg tror i

virkeligheden, at den uafhængighed, som rigsrevisoren vil få, vil blive totalt set større, end hvis man havde lagt denne institution helt ind under folketinget.

Jeg skal anbefale at stemme for ændringsforslag nr. 3, som er stillet af ministeren.

Om lovforslag nr. 232 om statsrevisorerne kan jeg sige, at der ingen større ændringer er i forhold til lovforslaget som fremsat. Jeg vil anbefale, at man stemmer for ændringsforslag nr. 4, 6 og 7 — de er nærmest af redaktionel karakter — og stemmer imod de øvrige ændringsforslag.

Spørgsmålet om antallet af statsrevisorer skal der jo først tages stilling til, når forslaget til folketingsbeslutning kommer til anden og sidste behandling.

Jens Foged (V):

Også fra venstres side mener vi, det er rigtigt, at institutionen ikke kommer ind under folketinget, men stadig væk er under ministeren. Men jeg kan give hr. Grünbaum ret i, at den størst mulige uafhængighed, uanset om det er af folketing eller minister, er ønskelig og tilsigtet.

Stillingsbetegnelsen rigsrevisor har vi tiltrådt og anbefaler altså at stemme for ændringsforslag nr. 3.

Jeg kan yderligere tilslutte mig det af hr. Grünbaum udtalte vedrørende lovforslag nr. 232; også vi stemmer for ændringsforslagene nr. 4, 6 og 7.

Glistrup (FP):

Da Danmark den 5. juni 1849 fik en fri forfatning, fastslog denne i sin § 53, at man skulle udnævne 4 lønnede statsrevisorer. Ved dette havde det sit forblivende i 118 år, altså frem til 1967. I 1967 skete der så en vis ændring heri, idet man havde en i fædrelandshistorien veltjent politiker, som man gerne ville belønne; ikke mindst fordi han havde svigtet det parti, han havde tjent, og som var ugleset af mange igennem en lang årrække, ville man gerne give denne politiker — Aksel Larsen var hans navn — en vis belønning på hans gamle dage, og derfor havde vi nu fra 1967 ikke mere 4 lønnede statsrevisorer, som vi havde haft det uafbrudt siden 1849, men nu skulle han altså også have en løn, og så havde vi 5 lønnede statsrevisorer.

Nu var det i og for sig ikke noget, der

[Glistrup.]

spillede så stor en rolle dengang — der var jo en fuldstændig ligegyldighed på det pågældende tidspunkt med anvendelsen af skatteydermidler — og det, der var tænkt som noget stort fra grundlovsfædrenes side i midten af det 19. århundrede, var nu sunket ned til bare at være fede ben og sinecureposter uden nogen som helst arbejdsbyrde, uden nogen som helst reel betydning.

Igennem mange år havde man fra de fire partier, der beklædte statsrevisorposterne, og som samtidig beherskede massemedierne, bildt befolkningen ind, at statsrevisorer virkelig var noget centralt og fint, men efterhånden opvoksede der jo generationer af mennesker, der kunne tænke, og de kom meget hurtigt til det resultat, at statsrevisorerne ikke satte sig særlig grundigt ind i sagerne, at det var noget, man fik fra embedsmændene, og så uddelte man pr. rutine én gang om året nogle næser, og disse næser skratgrinede man ad rundt omkring i ministeriernes tekøkkener; derudover vænnede befolkningen sig til, at det var så inderlig ligegyldigt, for man vidste jo, at uanset om det var Den kgl. grønlandske Handel eller lufthavnsdirektøren, eller hvem det nu var, der fik næserne, gjorde de næste år bare tingene dobbelt så store i form af deres uforvarselige forvaltning af statens midler. Med andre ord var institutionen ulykkeligvis ved at synke ned til at blive noget meget ringe.

Men i grundlovens 125. år fejrede man jublen med, at der virkelig skete en radikal ændring — uden de radikales medvirken, tværtimod med de radikales modvirken. Der skete det, at det parti, der var marcheret ind i folketinget i slutningen af året 1973, i den selvsamme måned, hvor folketinget skulle fejre 125-året for den fri forfatning, kom ind i statsrevisionen, for det var nemlig et parti, fremskridtspartiet, der gik ind for, at nu skulle der være respekt for brugen af de offentlige midler. Derfor søgte man at holde dette parti ude fra at få nogen statsrevisorpost, ved at man smedede rænker; man havde beregnet, at som forholdstallene lå, skulle der ca. 30 mandater til at få en statsrevisor, og selv om det altid havde været de største partier, der havde valgt statsrevisorer og der altså skulle vælges 5, kunne man jo eventuelt trænge det parti, der var

næststørst, ud, fordi det kun havde 27-28 mandater at råde over.

Jeg synes nok, vi i dag, hvor vi behandler dette forslag, skal mindes, hvem det var, der stod vagt om forfatningens grundsaetninger; det var det parti, der nu desværre er gledet ud, Danmarks retsforbund, der sagde: det vil vi ikke være med til; derfor blev der ikke skabt dette store valgforbund til at holde det parti, der var allermost skatteyderbevidst og statsudgiftskritisk, ude fra statsrevisionen, derfor mislykkedes anslagene for at få trængt fremskridtspartiet væk.

Nu fortsætter man så ved det lovforslag, vi har til behandling, dette forsøg, ved at man siger, at der skal være mindst 4 og højst 6 statsrevisorer, som folketinget skal vælge hvert 4. år; man kunne godt have skrevet — for det er jo det, der er meningen —: alt efter hvordan man kan holde fremskridtspartiet ude fra at få statsrevisorposter efter de folketingsvalg, vi har, før næste valg finder sted. Det, som rent ud er meningen, er, at det anslag fra de andre partiers side, som ikke lykkedes i grundlovens 125 års måned, nu skal forsøges opnået senere hen, ved at man har denne fleksible bestemmelse. De mennesker, der lige nu har stemt for at fejre grundloven på den måde, den seneste afstemning her i tinget faldt ud på, laver en paragraf om mellem 4 og 6 statsrevisorer, en paragraf, som sigter på den ene eneste ting, at man håber, der skal opstå en parlamentarisk situation, hvor fremskridtspartiet kan holdes ude. Det kan de ikke i øjeblikket, og derfor vil man altså til glæde for dem, hvis rænker ikke lykkedes for et år siden, det radikale venstre, sørge for, at den person, som ikke har fået statsrevisorløn, nu kan blive valgt til statsrevisor; også derfor står der mellem 4 og 6, nu kan man få 6 ind. Det er det, som ligger bag ved det, vi behandler her.

Fremskridtspartiet synes, det er uhyre beklageligt, at man i dette folketing er sunket så ybt, som disse forslag hele vejen igennem er udtryk for. Statsrevisorjobbet er noget særdeles centralt, med centrum, i hvilket vi virkelig kan opbygge noget af det aller-most centrale i folkestyret. Som samfundet har udviklet sig med alle de mange komplicertgjorte ting, alle de mange

[Glistrup.]

steder, hvortil man får offentlige midler, bør statsrevisorerne have den helt centrale placering til at klare ledelsen af disse ting.

Derfor har fremskridtspartiet for det første ønsket, at man nu behandlede denne sag grundigt og ikke bare tog dette overfladisk, som man har gjort i dette forår, hvor man i løbet af nogle ganske få dage har jaget det ene af de lovforslag, vi har at gøre med her, nemlig nr. 232 om statsrevisorerne, igennem, medens folketinget i øvrigt har haft allermest travlt og i og for sig heller ikke rigtig er gået til bunds i det andet. Det er jo overfladisk lovsjask.

Vi ved, at sportsjournalisterne har den skik, at de hvert år på Kristi himmelfartsdag uddeler en pokal til den, der har været den bedste cupfighter ved DBUs finale i Idrætsparken. Man burde, hvis man skulle højne dette tings arbejde, lade folketingsjournalisterne komme ind på en tilsvarende uddeling, således at det lovforslag, som var det værste lovsjask, der foregik i folketingets finaletid, skulle de give en pokal til skråk og advarsel. Jeg tror ikke, der ville være nogen tvivl om, selv om vi jo har mange værdige kandidater til pokalen i år, at det ville være de lovforslag, vi behandler nu, der er de dårligst og mest sjusket behandlede, fordi man kun har koncentreret sig om den ene ting, at et medlem af dette høje ting fra det radikale venstre skal have en statsrevisorpost, og så i øvrigt i behandlingen har været ret ligeglad med, hvordan man kunne sikre, at statsrevisorerne virkelig kunne komme til at fungere på en central måde.

Det må være selvfølgelig, at statsrevisorerne virkelig er den øverste myndighed til at kontrollere og lede hele statens revisionsvæsen. Det må være rigtigt, at det er de folkevalgte, der har fingeren på pulsen i dette helt afgørende kontrolforhold inden for bevillingsproceduren.

Derfor skulle man have givet statsrevisorerne en central placering i stedet for at lave denne rigsrevisor, som hr. Grünbaum var så glad for skulle være uafhængig af folketinget. Derfor skulle man have ladet hele ledelsen inden for revisionsvæsenet være overensstemmende med folkestyrets grundtanke, overensstemmende med, hvad kampen mod Estrups gendarmer havde i sig som sin grundkerne, at man nu, når man reviderede

dette, virkelig placerede statsrevisorerne på det centrale sted, man gjorde, i stedet for bare at gøre det til et spil om, hvordan man kan få nogle vældig høje timelønninger ved på årsbaiss at få nogle store beløb udbetalt for at bestille noget i så få timer som muligt og bare være til almindeligt grin for offentligheden.

Det er meningsløst, at man trækker statsrevisorinstituttet ned i sølet, som disse forslag er udtryk for. Det er meningsløst, at statsrevisorerne ikke kan styrkes i deres arbejde, så de kan indkalde folk til at afgive forklaring under strafansvar, at man ikke kan få tingene til at køre i offentlighed i stedet for det, som man er interesseret i fra de siddende magthaveres side, nemlig bare til enhver tid at kunne dølge det ned, geheimt bag ved lukkede døre, dette, at man absolut skal have disse forslag udarbejdet på en sådan måde, at man sørger for, at revisionen bliver så ineffektiv som muligt. For det er jo sandheden om det.

Når man så forsøger på at få disse ting til at afklare sig og stiller nogle forslag, om hvilke jeg vist uden nogen som helst tvivl kan sige, at ikke én eneste seriøs jurist i dette land nogen sinde ville drømme om, at nogen som helst domstol nogen sinde ville finde folketingets vedtagelse af disse forslag stridende imod grundloven — det tør nok siges at være ganske klart, at ikke én seriøs eller sobert arbejdende jurist ville antage det — hvad gør så de andre partier over for fremskridtspartiet? Ja, de bare simpelt hen stemmer dem ud. Vi ved, at der er i hundredvis af paragraffer i hver eneste samling, der er langt mere på kanten af grundloven, tænk bare på grundlovens § 73 om ejendomsrettens ukrænkelighed, og sammenhold det med, hvad miljø- og boligministeren og de andre ministre har foreslået ned gennem disse forskellige samlinger, hvor man ikke siger, det er grundlovsstridigt på nogen måde. Men så kommer der altså disse forslag fra fremskridtspartiets side, som et politisk flertal uden skygge af juridisk beføjelse derefter påstår er grundlovsstridige, fordi de stammer fra en opposition, som man ikke kan lide at have med at gøre.

Der er virkelig grund til at glæde sig over én ting i denne sag, og det er, at man nu på fredag starter med at lave et arbejdsgangsudvalg her i folketinget, således at man i

[Glistrup.]

hvert fald kan få den forretningsordensparagraf, der i den grad har spillet fallit ved den afstemning, vi lige har overværet, taget op til revision, taget op til ny behandling. Det er noget, der i allerhøjeste grad er behov for efter det, vi har set udspille sig her, hvor man forsøger at misbruge grundloven på den måde, som vi har været ude for i et forslag, der i øvrigt er gennemsyret af, at man forsøger at unddrage sig grundlovens sunde tanke, at det er folkets og parlamentets repræsentanter, der er revisorerne, der kontrollerer tingene, hvor man i hver evig eneste af disse dårligt gennemarbejdede og sjusket udformede paragraffer forsøger at trække tingene væk fra statsrevisorerne. Dette her er simpelt hen et arbejde, som nærmer sig en bundrekord, også selv om man ikke kun kigger på, hvad vi arbejder med i denne uge; det vil blive stemplet som en af de sorte pletter, når disse års og dette folketings generations historie skal skrives.

Hilmar Baunsgaard (RV):

Vedrørende lovforslaget om revisionen af statens regnskaber skal jeg dels henvise til den betænkning, der er afgivet, dels til de bemærkninger, jeg gjorde ved første behandling. Der er intet sket under udvalgsarbejdet, som giver mig anledning til at ændre den karakteristik, jeg gav ved første behandling af dette forslag som værende under de givne omstændigheder et rigtigt og et saglig godt forslag.

Jeg har derudover kun én bemærkning om dette lovforslag, nemlig til hr. Glistrup, som talte meget om, at hele dette område var usandsynlig dårligt formuleret, og det er, at dette lovforslag, som i hvert fald alle andre end hr. Glistrup ved, bygger på et langvarigt udvalgsarbejde, hvor der har foreligget en betænkning, som folketetinget har haft kendskab til i et halvt år. Så det må jeg tilbagevise i hvert fald for mit eget vedkommende.

Hvad lovforslaget om statsrevisorerne angår, skal jeg ikke gøre mange bemærkninger. Jeg har selvsagt et par bemærkninger til hr. Glistrup i anledning af den tale, han holdt, ligesom jeg har en enkelt principiel betragtning at fremføre. Hr. Glistrup henviser til, at man i 1974 har forsøgt at holde fremskridtspartiet udenfor, og at dette kun

blev afværget ved hjælp af et valgforbund indgået mellem fremskridtspartiet og retsforbundet. Hr. Glistrup ved, at når andre respekterer indgåede aftaler om ikke at referere fortrolige forhandlinger, kan man ikke vide alt, og jeg må derfor, da jeg respekterer fortrolige forhandlinger, indskrænke mig til at sige til hr. Glistrup: dette er ikke rigtigt, der var andre årsager. Jeg bebrejder ikke hr. Glistrup, at han ikke kender dem; han kan ikke kende dem. Jeg må bare sige, at hans meget grove kritik vedrørende denne sag, er altså ikke holdbar.

Derimod må jeg — og dette kommer til for mig ligesom at stå som en karakteristik af hele hr. Glistrups forsøg på uanset grundlag eller ikke-grundlag at skabe en eller anden forestilling om noget vældig gedulgt — tilbagevise meget kraftigt, hvad der fra fremskridtspartiets side skrives i betænkningen, nemlig at i 1967, da man udvidede antallet af statsrevisorer til 5, blev der truffet en aftale mellem de 5 partier, socialdemokratiet, de radikale, de konservative, venstre og SF, gående ud på, at disse 5 partier fremtidig uanset mandatmæssige forskydninger ved fremtidige valg, hver skulle have en statsrevisor. Dette er usandt. Det triste er, at hr. Glistrup ved, det er usandt. Han har fået at vide under udvalgsarbejdet, at dette er aldeles urigtigt. En sådan aftale er ikke truffet og kunne ikke træffes. Der var en aftale, som der har været altid, om, at de partier, der var udvalgsberettigede og derfor fik plads i finansudvalget, hver fik en statsrevisor. Men det er jo noget ganske andet end det, der siges her.

Så sagde hr. Glistrup, at han opfattede statsrevisorerne som noget særdeles centralt, og jeg vil gerne sige, at det gør vi også i det radikale venstre. Og her har jeg den principielle betragtning at gøre gældende, som jeg også fremførte under lovforslagets første behandling, at de partier, som i finansudvalget sidder og påtager sig ansvaret for at give bevillinger, også bør have en mulighed for igennem statsrevisionen at øve en kontrol med bevillingernes anvendelse.

Jeg har egentlig fået en fornemmelse af, at fremskridtspartiet principielt er enig i denne opfattelse, men altså med en begrænsning for, hvor stort antallet skulle være. Det er her, vores gradsforskel i opfattelsen — det er jo ikke en væsensforskel,

[Eilmar Baunsgaard.]

men en gradsforskel — kommer ind. Jeg mener ikke, det er rigtigt at fastsætte et bestemt maksimumsantal; derimod mener jeg, det er rigtigt at få slået fast, så langt som det er gørligt, at de partier, der ved egne mandater får plads i finansudvalget, også får en statsrevisor. Når vi ikke kan — og det mener jeg ikke vi kan, i hvert fald ikke fra radikal side — acceptere, at det er i overensstemmelse med grundlovens § 52 at skrive, at det skal være et forhold, der er fastlagt på forhånd til fordeling mellem partierne, men mener, at man skal respektere bestemmelsen om forholdstalsvalg, så må det være rigtigt at give mulighed for, at antallet kan varieres og være henlagt til en forhandling mellem partierne her i folketinget. Sådan har det altid været vedrørende statsrevisorerne, og jeg synes, det er rigtigt, at det forbliver sådan, forudsat da at man er enig i den opfattelse, at der er en alvorlig mening med selve dette at have statsrevisorer.

Jeg skal med disse bemærkninger anbefale, at man stemmer for de af flertallet stillede ændringsforslag vedrørende lovforslaget om statsrevisorer.

Stetter (KF):

Tilsyneladende interesserer antallet af valgte politiske statsrevisorer mere end det efter min mening væsentlige spørgsmål om statsrevisionens placering. Den konservative gruppe stiller i samarbejde med kristeligt folkeparti ændringsforslaget under nr. 2 til lovforslag nr. 162. Ændringsforslaget bestemmer, at revisionen af statens regnskaber henlægges under folketinget. Såfremt forslaget vedtages, vil det være en principbeslutning, og det vil være nødvendigt at følge denne beslutning op med en række praktiske foranstaltninger, men de er af teknisk karakter.

Folketinget skal efter den konservative gruppes mening have hold på udviklingen i statens udgifter. Den eneste mulige fremgangsmåde for at nå dette mål er, at medarbejderne i statens revision får en uafhængig stilling, direkte knyttet til folketinget.

Revisionsdepartementernes chefer og medarbejdere har anbefalet denne uafhængige stilling; jeg er enig med dem, og jeg forstår det. Hvis jeg var revisor, ville jeg be-

stemt foretrække at komme fra den bevilgende myndighed i stedet for at repræsentere et departement i økonomiministeriet under ledelse af en politisk minister.

Jeg forstår som sagt medarbejderne. Andre har sagt, at forklaringen på medarbejdernes holdning skulle være, at de pågældende kunne opnå bedre stillinger og normeringer, såfremt de blot blev lagt ind under folketinget. Jeg afviser denne forklaring. Den er fornærmende både mod revisionens personale og mod folketinget.

Ingen ansvarlig organisations, koncerns eller virksomheds ledelse ville acceptere en revision, som ikke stod i direkte reference til den besluttende og dermed ansvarlige instans. Folketinget skal efter vor mening være ansvarlig for den løbende revision af statens regnskaber og budget. Hvem skulle ellers bære dette ansvar? Folketinget har retten til at bevilge statslige udgifter og til at fastsætte indtægterne. Folketinget har ansvaret for at godkende statens regnskaber. Det skal også være folketinget, som har det direkte ansvar for den løbende revision af disse regnskaber.

Jeg ved, det er håbløst at trænge igennem med argumenter her i folketingssalen, men den konservative gruppe vil nu ikke give op; spørgsmålet har været fremme i debatten adskillige gange, og det vil ske igen. Her i folketinget blev det behandlet i marts 1962, hvor den daværende radikale folketingsmand og statsrevisor Aage Fogh talte varmt for denne ændring. Desværre interesserer som sagt vore dages radikale sig tilsyneladende mere for antallet af statsrevisorer end for revisionens tilhørsforhold. Det beklager jeg, for statens revision trænger til at blive styrket, det er mere nødvendigt end nogen sinde.

Jeg skal anbefale, at man stemmer for ændringsforslaget under nr. 2.

Poul Dam (SF):

Efter udvalgsbehandlingen kan vi fra SFs side anbefale forslagene til vedtagelse med de ændringer, der er foreslået af ministeren og tiltrådt af flertallet.

I øvrigt skal jeg blot til hr. Glistrup sige, at der altid er noget betagende over krokodilletårer. De krokodilletårer, hr. Glistrup udøser over grundloven, er meget interessante. De kan ikke røre mig så meget, de

[Poul Dam.]

kan vel ikke røre os så meget, der efterhånden har lært hr. Glistrup at kende som politiker. Men det er alligevel ganske forbløffende, i hvilken grad hr. Glistrup prøver at fortægne billedet af virkeligheden i dette samfund. Den bundrekord af perfidi, der findes i bemærkningerne til et af de ændringsforslag, der er stillet fra hr. Glistrups side om statsrevisorantallet, får vi vel næppe overtruffet foreløbig. Men det, vi hørte i dag, ligner det jo meget.

Det er virkelig fuldstændig meningsløst at beskrive statsrevisorernes hidtidige arbejde som noget ligegyldigt, noget, der ikke har ført til noget som helst. Der er igennem statsrevisorernes virksomhed først og fremmest udøvet en præventiv indsats af meget stor betydning, men der er også igennem det detaljerede arbejde, som ikke mindst blev udført i de år, da vi havde et særligt udvalg her i tinget til at gennemgå statsrevisorernes betænkning, gjort meget, som har øvet indflydelse på den offentlige administration.

Hvis man gennemgår hr. Glistrups tale her detaljeret, så forstår man, at der er én paragraf i grundloven, som hr. Glistrup må være særlig øm over, og det er den paragraf, der siger, at man ikke kan drages til ansvar for, hvad man siger her i tinget. For så vidt jeg talte rigtigt, nåede jeg til 5 eller 6 klare injuriersager, som hr. Glistrup ville tabe, hvis tingene blev fremført uden for denne sal.

Påstanden om, at statsrevisorerne, først efter at hr. Glistrups parti har fået lejlighed til at udpege en statsrevisor, er blevet effektive, er nærmest lattervækkende.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal ikke uddybe denne sag så meget, som andre har gjort. Jeg kan sige, at hr. Stetter for lidt siden tolkede vores synspunkter så godt og så grundigt, at jeg ikke behøver at uddybe dette og bruge omtrent de samme ord.

Med hensyn til antallet af revisorer mener vi uden i øvrigt at ville angribe nogen, at tidspunktet ikke er inde til at udvide antallet; vi mener ikke, der er arbejdsmæssige grunde, der taler for at udvide antallet fra 5 til 6. Derfor har vi sammen med DKP stillet et ændringsforslag, og det ændringsforslag vil vi selvfølgelig anbefale at man stemmer

for. Hvis disse ændringsforslag falder, kan vi selvfølgelig ikke stemme for forslaget.

Freddy Madsen (DKP):

Hvad angår lovforslag nr. 162 om statsrevisorerne, vil jeg gerne sige, at vi i og for sig føler os tiltalt af forslaget om, at det skulle være folketetinget, som skulle udpege revisionen, men vi synes stadig væk, at der er en række praktiske omstændigheder, der gør det vanskeligt, i hvert fald på nuværende tidspunkt, at finde en løsning, der er helt tilfredsstillende. Det er sammenhængen med spørgsmålet om, at folketetinget eller eventuelt de af folketetinget valgte statsrevisorer skulle udpege rigsrevisoren. Det finder vi i og for sig er en uheldig sammenblanding, at vi her vil få et administrativt apparat opbygget i forbindelse med folketetinget til revision. Vi føler os ikke på nuværende tidspunkt overbevist om, at det ville være bedre end det, vi har på nuværende tidspunkt.

Det, som må være afgørende, er, at vi i første række gør et forsøg på at styrke de af folketetinget valgte statsrevisoreres stilling i forhold til revisionen, mens vi i øvrigt opretholder det system, hvor det er regeringen, der udpeger rigsrevisoren.

Så til det spørgsmål, som optager sindene meget — og det synes jeg er forståeligt — nemlig spørgsmålet om antallet af statsrevisorer. Vi finder ikke, at der hverken ved første behandling eller ved den debat, der er ført i dag, er fremført argumenter, der taler for, at man skal foretage denne udvidelse. Det er, ligesom de partier, som nu står på det standpunkt i denne sag, forsøger at sidde mellem to stole.

Jeg sagde det allerede under første behandling, og jeg vil gerne gentage det, at hr. Hilmar Baunsgaards argumentation om, at de i finansudvalget repræsenterede partier, som tager medansvar for bevillinger, også bør have indsigt i revisionen, efter min opfattelse er fuldkommen irrelevant, når man siger, at det er de partier, som selv har stemmer nok. Det vil altså sige, at de 180.000 vælgere, som stemmer på et enkelt parti, har ret til at få en revisor, men hvis, som jeg nævnte under første behandling, f. eks. VS og vi er enige om at vælge et medlem til finansudvalget og altså også har stemmer nok til at gøre det, så skal man ikke have nogen revisor. Det er klart, at det

[Freddy Madsen.]

er et argument, der er helt ude af trit med virkeligheden. Man må vælge enten det ene eller det andet. Enten vil man have det udvidet, således at samtlige partier, der er repræsenteret i finansudvalget, som i en række andre sager i øvrigt, også skulle have ret til at vælge en statsrevisor, eller også må man faktisk erkende, at der ikke findes nogen som helst form for saglig argumentation for på nuværende tidspunkt at udvide antallet. Der findes ingen argumentation.

Så kan man spørge sig, hvad årsagen er. Fremskridtspartiet har dels igennem hr. Glistrup, dels igennem de ting, som de har udtalt til betænkningen, fremført deres argumentation. Jeg vil gerne sige, at jeg et stykke hen ad vejen er enig i, hvad der her er sagt, men jeg tør ikke gå så vidt, som fremskridtspartiet gør i denne sag, fordi man kan få en usikker fornemmelse af, at det er et eller andet, hvad skal man sige mere eller mindre korrump, der foregår i denne sag, hvor man indblander spørgsmål om aflønning osv. i sagen. Men jeg har en opfattelse af, at dér, hvor realiteterne i virkeligheden ligger — og det er noget, som vi vender tilbage til i mange sager i denne sal — er, at der er 5 partier, som i fællesskab igennem 1960erne på godt og især ondt regerede dette land og fik et forhold til hinanden, hvorefter man så at sige skulle dele hvervene, og disse 5 partier kan ikke frigøre sig for, at det, vi oplever på nuværende tidspunkt, i virkeligheden er en ond drøm påført af utaknemlige vælgere, og at man en skønne dag vil vågne op af denne onde drøm, hvor de 5 partier igen vil være alene i tinget og kan fortsætte deres virksomhed. Så lang tid denne onde drøm fortsætter, må man forsøge at lappe på tingene, og de gode venner må se at finde ud af, at de også kan være de gode venner i den tid, som vi nu gennemlever.

Det er efter min mening en fatal fejltagelse, en vanetænkning, som ikke bare i denne måske mindre sag er meget alvorlig for hele måden at anskue problemerne på, men som går igen og igen i måden at se tingene på. Jeg synes, at disse partier, uanset at vi er politisk uenige, alvorligt skulle overveje specielt i en sag af denne art, om ikke de i stedet for, som nogle af disse partier gør, at forsøge at overhale fremskridtspartiet i

højreorienterede standpunkter, skulle overveje, om de ikke i en række f. eks. af den slags småsager, som de her i høj grad bærer ved til, også ude i befolkningen, til en indstilling, som også vi er modstandere af, men som jeg finder yderst forståelig, når man optræder på den måde, som man gør i denne sag.

Det er bl. a. ud fra disse betragtninger, men først og fremmest naturligvis ud fra det saglige grundlag, at vi har været med til at stille nogle ændringsforslag i denne sag — og vi føler os overbevist om, at de er velbegrundede — at jeg vil opfordre nogle af de partier, som jeg i og for sig tror vil det bedste i denne sag, til endnu en gang at overveje deres stilling, om de virkelig synes, at en statsrevisor mere også er den pris værd, som de kommer til at betale for den sag.

Wilhelm (VS):

Først til forslaget om lov om revisionen af statens regnskaber m. m. Vi har ikke de store indvendinger, hvad angår placeringen og udnævnelserne, og det, der knytter sig dertil, det mere strukturelle, men vi synes, at når man nu er i gang og efter 50 eller 49 års forløb tager fat på at modernisere denne revision og også skabe hjemmel for noget, der allerede er blevet praksis, så vidt vi kan forstå på bemærkningerne, at man så måske nok kunne gå det lille skridt videre i § 4, hvor der gives generaldirektøren eller, som det nu skal hedde, rigsrevisoren bemyndigelse til at kræve regnskaber forelagt fra institutioner, foreninger, fonde m. v., der modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra staten, også at lade det omfatte virksomheder, der modtager den ene eller anden eller tredje eller fjerde form for støtte fra staten.

Vi synes, at det er ikke bare en logisk konsekvens. Vi synes også, det har relation til det, der har været meget forhandlet i denne sal i de sidste måneder og så sent som i dag, den ene og den anden og den tredje type af bistandsfond, lagt hen mere eller mindre til administration i organer, som i virkeligheden er løsgjort temmelig meget fra den bevilgende myndighed, i de sidste tilfælde her med Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk, og hvor vi jo ikke hørte, i modsætning til i mandags, partiernes meget stærke uvilje mod, at der var en sådan bevillingspraksis, at folketinget ikke

[Wilhjelms.]

kunne trække en hvilken som helst bevilling tilbage, som det måtte være uenig i. Det gjaldt ikke, når rammebevillingen var lagt hen til Finansieringsinstituttet for Industri og Håndværk, som det i mandags gjaldt, da det var lagt hen til en kunstfondbestyrelse eller et filminstituts bestyrelse. Men vi synes, at som et minimum måtte efterkontrollen, kravet om at se regnskaberne, også gælde i disse tilfælde, og så vidt vi kan se, er det ikke omfattet — jeg vil gerne have svaret, om vi tager fejl — af det, der står i § 4 i lovforslaget om revisionen af statens regnskaber m. m.

Der er i § 7 omtalt ikke helt tilsvarende, men til en vis grad parallelle indsigtsmuligheder, når det drejer sig om virksomheder, som staten direkte har et kapitalindskud i. Vi ved alle sammen, hvor lidt effektivt det viser sig at være. Også så sent som i dag har SAS, Transairtransaktionerne, været bragt frem. Der har staten i forvejen formelt en lang række af disse muligheder for at kontrollere transaktionerne, og det er en kendt sag, at det rent faktisk ikke er sket. Vi gør os heller ikke illusioner om, at vi får garantien ved at sætte virksomheder ind i § 4, men at man i det mindste får muligheden for at øve kontrol med de støtteforanstaltninger, der her har været tale om.

Hvis vi har ret i vores formodning om, at det rent faktisk ikke er med i den formulering, som lovforslaget foreløbig har, kan jeg godt bebude, at vi uden for betænkningen — vi er jo ikke med i det udvalg, som har behandlet disse ting — til tredje behandling vil stille et lille beskedent ændringsforslag, som bringer virksomhederne ind i § 4.

Om forslaget til lov om statsrevisorerne, som vi heller ikke har udtalt os om før, vil jeg sige, at vi ikke har stor sympati for en fleksibel ordning af den type, som her er foreslået, og som, hvad meningen end er, og det kan man jo gætte på, vil rumme muligheden for politisk manipulation med antallet fra 4 til 6. Det synes vi i sig selv er uheldigt.

Vi synes heller ikke, at det er nogen god idé, hr. Hilmar Baunsgaard var inde på. Hr. Freddy Madsen har allerede kommenteret det, og jeg er helt enig med hr. Freddy Madsen og vil blot supplere det med, at hvis man indførte denne idé, som hr. Hilmar

Baunsgaard kommer med, at de partier, der i kraft af egne mandater er repræsenteret i finansudvalget, skulle have automatisk adgang til en statsrevisorpost, så kan man for det første ikke for tid og evighed være sikker på, at 6 slår til. Så skulle man have gjort det endnu mere fleksibelt, så det er jo ikke dér, det ligger i virkeligheden, når det kommer til stykket.

For det andet indeholder det de urimeligheder, som hr. Freddy Madsen har nævnt, og det indeholder i virkeligheden urimeligheder, der er endnu mere groteske. Hvis partier står lige og det ene parti ved lodtrækning i kraft af egne mandater er kommet i finansudvalget og det andet parti ikke er kommet i finansudvalget, er de stillet over for denne forskelsbehandling med hensyn til pladser i statsrevisionen.

På en måde kunne vi godt have sympati for en fleksibel ordning, men den ville se ganske anderledes ud end denne her, og den er nok for vidtgående til, at der kunne være realistisk mulighed for at få den ordentligt behandlet i denne samling. Derfor har vi ikke stillet de ændringsforslag, som skulle til, men jeg vil da godt lige nævne de tanker, vi har gjort os, og som vi, hvis der viser sig nogen som helst mulighed for at få nogen med på dem, vil forfølge ved senere lejlighed.

De skulle gå på at tage den anden konsekvens af hr. Hilmar Baunsgaards bemærkninger, nemlig den i denne sag meget fornuftige konsekvens, at der ikke er matematisk retfærdighed i fordelingen af statsrevisorposter, men at man har et andet synspunkt, at man får den bedste revision, når de forskellige synspunkter er repræsenteret, og at det ikke i dette team af statsrevisorer har nogen væsentlig betydning, om der er en matematisk retfærdig fordeling af pladserne, da man jo ikke sidder og stemmer om sager og afgør noget på den måde.

Derfor har hr. Hilmar Baunsgaard taget den konsekvens, at uanset om et parti har 4 eller 8 gange så mange mandater som et andet parti, hvis dette andet parti i kraft af egne mandater er i finansudvalget, skal det alligevel have en statsrevisorpost fuldt på linje med det meget større parti. Vi synes, man burde gå til bunds med den logik og sige: den bedste revisionsmulighed får man simpelt hen, hvis alle i folketinget repræsen-

[Wilkjalm.]

terede partier har krav på en statsrevisorpost, og det uanset om de sidder i finansudvalget i kraft alene af egne stemmer, eller hvad de nu gør.

Sådan som det ligger nu med lovforslaget, kan man nok gætte sig til, at vi ikke ønsker at være med til denne fleksibilitet fra 4 til 6, men vil stemme for det ændringsforslag, som er stillet som nr. 1 i den nuværende situation og holde fast på de 5 pladser.

Om statsrevisorernes funktion i øvrigt er der sagt en masse ting. De er vel principielt rigtige, og det kunne være et centralt element i folketingets kontrolmuligheder. Det er vel også, om ikke så principielt, så i hvert fald i praksis rigtigt, at sådan har det vel nok ikke rigtig fungeret, men statsrevisorposterne er for at sige det blidt i vid udstrækning benyttet som retræteposter.

Til vores tanker om statsrevisorernes udvælgelse og funktion hører også ud over det, jeg har sagt om antallet, at vi finder det rimeligt, at det ikke var muligt for medlemmer af folketinget at være statsrevisorer. Et job af den størrelse og den vigtighed kan ikke forsvarligt bestrides, samtidig med at man er medlem af tinget.

Vi finder det også rimeligt, at det ikke bliver brugt som retræteposter, men det må selvfølgelig være op til partierne selv, hvad de bruger posterne til. Det kan man vanskeligt lovgive om.

Vi finder det endvidere rimeligt — og det kunne være svar på nogle prisindvendinger mod denne udvidelse, der i hvert fald med det nuværende antal partier ville blive, hvis man fulgte nogle af de tanker, jeg har lagt frem her på VS' vegne — vi finder det rimeligt, at man ikke fastholder et honorar af den størrelse, som man har i dag, men sætter det mere i relation til, hvad det faktiske arbejde er. Det har vi ikke alle forudsætninger for at bedømme, men vil dog skønne, at et honorar af størrelsesordenen halvdelen til en tredjedel af, hvad det er i dag, nok ville stå i rimelig relation til en frigørelse fra andet arbejde i de 3-4 måneder, hvor det virkelig går på.

Under de forudsætninger ville jo ethvert parti have mulighed for at bore sig ned. Der er også partier, der ville have mulighed for — og det skulle være deres ret — ikke at bore sig ned, men at bruge det som en re-

trætepost og ikke rigtig gøre noget ved det, hvad man godt kan have fået indtryk af er sket i mange tilfælde i de foregående år. Men alt i alt, den største sikkerhed for, at der kunne blive en effektiv indsats fra statsrevisorernes side, mener vi ligger i, at der var adgang til for alle partier repræsenteret i folketinget at udpege én, og at man ligefrem lovgav om, at det ikke måtte være folketingsmedlemmer, og at det så i øvrigt var op til partierne, om de ville benytte det til sådan en lidt død retrætepost eller de virkelige ville forsøge at bruge den til noget.

Rent konkret kan jeg da sige i forbindelse med den sidste beretning fra statsrevisorerne, at det indtryk, man får ved at gennemlæse den, er, at der har været noget forskellig, hvad skal man sige intensitet i det arbejde, der er gjort, at den sag, der blev rullet op her, har rullet fire gange frem og tilbage mellem ministeren og enkelte folketingsmedlemmer og ministeren og statsrevisorerne som team betragtet og er endt med, at ministeren efter at have vægret sig tog initiativet. Den sag er jo nok rejst fra én ganske bestemt side, og det skal ikke bebrejdes denne ene ganske bestemte side, men hvis der havde været den samme intensitet i arbejdet fra andre sider, kunne man nok have fundet adskillige sager, som var nok så dårligt belyst, som indebar nok så store overskridelser, og hvor de foreliggende forklaringer på overskridelserne var nok så spinkle, som de var i tilfældet Århus universitet. Dette er bare ikke sket. Det er noget, man ikke har tid eller mulighed for at forfølge, hvis man læser betænkningen, hvis man i øvrigt skal følge de andre ting herinde, men som jeg mener der ville være betydelig bedre chancer og bedre muligheder for at nogen ville forfølge, hvis alle partier som her skitseret havde mulighed for at udpege en statsrevisor.

Jens Peter Jensen (V):

Da jeg lægger stor vægt på forfatningens bestemmelse om, at der skal udpeges et antal statsrevisorer, og da jeg lægger vægt på det arbejde, som de folkevalgte statsrevisorer udøver, vil jeg gerne sige, at jeg vil meget anbefale det af økonomiministeren fremsatte forslag. Jeg tror, det er med til at fremme og underbygge autoriteten for statsrevisorerne.

[Jens Peter Jensen.]

Men jeg må lige gøre den bemærkning, at jeg kan ikke medvirke til, at vi udvider antallet af revisorer, eller at vi øger udgiften, og da der har været principielle betragtninger inde i debatten, vil jeg gerne gøre personlig den bemærkning, idet der har været sagt flere gange, at man henviste til de i finansudvalget repræsenterede partier osv., at efter min opfattelse er det en uting, at medlemmer af finansudvalget kan være statsrevisorer. Det er en principbemærkning, og den går selvfølgelig ikke på de personer, der har været eller er aktuelle. Men man burde nok have taget det med nu, hvor man behandler denne sag. Det er ikke rimeligt, at man reviderer sig selv.

Økonomiministeren (*Per Hækkerup*):

Jeg vil gerne takke udvalget for arbejdet med lovforslaget om revisionen af statens regnskaber m. m. og takke de partier, som giver tilslutning til forslaget gennemførelse med det enkelte ændringsforslag, der er tale om.

Til hr. Wilhjelm vil jeg sige, at jeg har den forståelse af lovforslaget og den lovpraksis, der hidtil har været fulgt, og som jeg går ud fra bliver fulgt, at den statslige revisions opgave er at følge de organer, som forvalter de statslige midler. Det bliver altså de institutioner, organisationer m. v., som på statens vegne disponerer i forhold til enkeltpersoner eller enkeltfirmaer, det bliver deres dispositioner, som den statslige revision skal undersøge for at se, om de er i overensstemmelse med de forudsætninger, hvorunder bevillingerne til de pågældende områder er givet. Derimod ligger det, så vidt jeg kan skønne det, ikke inden for opgaverne for den statslige revision at undersøge de enkeltpersoner eller enkeltfirmaer, som måtte nyde godt på den ene eller den anden måde af de midler, der stilles til rådighed igennem disse forskellige organisationer og institutioner.

Til hr. Glistrup vil jeg gerne sige, at jeg går ud fra, at hans meget emotionelle eller følelsesstærke bemærkninger ikke vedrører den statslige revision. Jeg kan ikke forestille mig, at hr. Glistrup virkelig kan mene, at den statslige revision ikke har udført sin opgave på en måde, som man kunne forvente at den skulle gøre det. Jeg mener også,

det er helt urimeligt, når hr. Glistrup siger, at denne sag ikke har fået sin ordentlige behandling. Der foreligger en betænkning, som nu er næsten et halvt år gammel, og som de, der har villet, har kunnet sætte sig ind i. Denne betænkning er resultatet af et meget omhyggeligt udvalgsarbejde, og det er på grundlag af dette, at vores forslag er fremsat, og jeg har da indtrykket af, at både første behandling af dette lovforslag og den videre behandling, forslaget har fået i udvalget, må siges at være både forsvarlig og rimelig.

Hr. Glistrups øvrige bemærkninger skal jeg afholde mig fra at udtale mig om. De — sådan har jeg opfattet det — vedrørte ikke lovforslag om revisionen af statens regnskaber m. m. Jeg præsterer herved en ganske gevaldig personlig overvindelse, men jeg skal altså alligevel afholde mig fra at kommentere hr. Glistrups øvrige bemærkninger.

Wilhjelm (VS):

Jeg vil gerne takke økonomiministeren for præciseringen af indholdet af lovforslaget om revisionen af statens regnskaber m. m. Den bekræfter sådan set den måde, vi har opfattet det på, og herefter bliver der altså stillet det bebudede ændringsforslag. Man kan have forskellige meninger om, hvad den statslige revisions opgaver er. Jeg er helt enig med ministeren i, at den statslige revisions opgaver efter lovforslaget er dem, ministeren siger, og vi ønsker altså, at man skal kunne gå det skridt videre og ikke kun føre kontrol med de melleminstanser, som forvalter, administrerer, f. eks. en tilskuds fonds midler, men også med de enkeltvirksomheder, som modtager tilskud eller støtte af den slags midler.

Hermed sluttede forhandlingen.

Der foretoges først afstemning vedrørende forslag til lov om revisionen af statens regnskaber m. m.

Ændringsforslag nr. 1 om en ny affattelse af § 1
forkastedes med 109 stemmer mod 22.

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 105 stemmer mod 35.

Ændringsforslag nr. 3, § 1 med den foretagne ændring og §§ 2-7 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes med 119 stemmer mod 22.

§§ 8-14 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes med 119 stemmer mod 22.

§ 15 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes med 119 stemmer mod 22.

§§ 16-18 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7 om indsættelse af en ny paragraf forkastedes med 119 stemmer mod 22.

Ændringsforslag nr. 8 om indsættelse af en ny paragraf forkastedes med 119 stemmer mod 22.

§§ 19 og 20 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om statsrevisorerne [af Risgaard Knudsen m. fl.].

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes med 102 stemmer mod 39.

§§ 1 og 2, ændringsforslag nr. 4 og § 3, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 forkastedes med 115 stemmer mod 22; 3 medlemmer stemte hverken for eller imod.

§ 4, ændringsforslag nr. 6, § 5, således ændret, § 6, ændringsforslag nr. 7 og § 7, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter.

(Lovforslag nr. 12. Fremsat 24/1 75. Første behandling 25/2 75. Betænkning 13/6 75).

Der var stillet 5 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Knud-Andersen (V):

Når dette høje ting på fredag den 20. juni ved tredje behandling vedtager det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om realkreditinstitutter, er det på dato 125 år siden den første realkreditlov blev vedtaget i Danmark.

Et flertal af folketingets partier vil gerne medvirke til at fejre denne dato ved at gennemføre de foreslåede ændringer af realkreditloven.

Det lovforslag, der nu er til behandling, har gennemgået betydelige ændringer siden første behandling. Således er et forslag om indførelse af en forhåndslåneordning blevet